

Svenskt Diplomatariums huvudkartotek över medeltidsbrev

5.

SDHK-nr: 2007

- SDHK-nr 2007, DS 1384
- Utfärdandedatum 13030313
- Utfärdare Kung Birger av Sverige.
- Språk latin
- Källor

Övr. eftermedeltida avskrift

Avskr. av E. Wennæsius i B 220, 1, KB (e. or.)

Innehåll

Kung Birger av Sverige till invånarna i Tiundaland med påbud rörande landstrykare; efter klagomål hos kungen, då han befann sig i Skänninge, från många av rikets ädlingar, såväl rådherrar som andra, om att rikets invånare besvärades svårt av diverse löst folk på 'genomresa', belutade kungen tillsammans med sina då närvarande rådherrar att påbjuda att varje knekt, landstrykare eller resande skojar, som befinnes vara kringstrykande i riket och inte inom en månad efter offentliggörandet av föreliggande brev med hjälp av pass, öppet brev eller andra tillräckliga bevis kan styrka, vilken herre han tjänar, skall bestraffas med förlust av all egendom, spöslitning och avskärande av örnen; och om en så bestraffad person skulle stanna i riket och dröja sig kvar i norra Sverige under en månads tid eller bortom skogen Kolmården under två veckor, så skall denne få utstå ett än strängare kroppsligt straff, som skall utdelas av folk, som kungen har beslutat avdela för detta. För övrigt lovar kungen adressaterna att inom ovannämnda tidsfrist på en månad efter detta brev utfärdande återkomma med närmare information om hur hans far framlidne kung Magnus hade stadgat och han själv beslutat att förordna rörande landstrykare i riket.

Brevtext

Birgerus Dei gratia Sweorum Gothorumque Rex omnibus Tiundiam inhabitantibus gratiam cum salute. Cum apud Skeningiam dudum fuimus constituti, quam plurimi Regni nostri nobiliores, tam consiliarii nostri, quam alii nobiles ibidem occurrentes, querulosa nobis insinuatione monstrarunt, quod ipsius Regni incolæ, propter clientum et cursorum ac Garcionum vagorum dictorum sculara, et præcipue ac maxime extraneorum nulli servientium crebros transitus, pregravantur, qui in multis locis homicidia occulta Mord dicta, furta et latrocinia, ac alia plurima fore facta dinoscuntur intollerabilia commisisse. Nos igitur considerantes prædictæ turbationis periculum imminens præcavendum, DEo auspice ex peritorum nostrorum consilio, prædictorum malefactorum audaciæ celeri remedio obviare quantocius affectamus, ne in jacturam pacis hujusmodi audacia transeat impunita; Unde per eosdem consiliarios nostros qui tunc aderant, duximus statuendum, ut quicumque Cliens vel Cursor seu Garico vagus, nulli serviens ut prædiximus, inventus fuerit in Regno vagabundus et Dominum cui serviât, non ostenderit infra mensem unum post publicationem præsentium, quam sibi pro termino peremptorie assignamus viatici testimonio, vel per patentes litteras, seu aliis sufficientibus Documentis, ipsum poena amissionis omnium rerum, quas habuerit, et corporis flagellatione, ac aurium mutilatione decrevimus puniendum. Si vero taliter castigatus in Regno remanserit, ita quod in Suecis supernis moram fecerit per mensem, vel ultra silvam Culmard quod dicitur uthan Skog, per quindenam poenam corporalem acriorem ipsum sustinere volumus per eos, quos ad hoc duximus deputandos postmodum infligendam. Præterea vos scire volumus, quod qualiter super his vel aliis vagabundis indigenis vel extraneis Regnum transeuntibus dilectus Pater

noster, Dn. Magnus Rex, bonæ memoriæ statuit, et nos postmodum ordinare decrevimus, vobis infra prædicti mensis spatium intendimus lucidius declarare. Datum Anno Domini M. CCC. III. III. idus Martii.

DS 1384 (e. följande tryck); Några gamla stadgar, tryckte efter J. HADORPHS upplaga af Björköa- Rätten (Stockholm 1687), s. 7-8

